

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3106/2021. (III. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Bélmegyeri Földtulajdonosok Vadgazdálkodó Vadásztársasága jogi képviselője (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Karsai Dániel András ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az indítványozó az alapügy felperese (a továbbiakban: indítványozó vagy felperes), amelynek alapcél szerinti tevékenységi körébe tartozik, hogy az állam képviseletében eljáró vadászati hatóság által jóváhagyott tervekben (üzemterv és éves terv) foglaltak szerint vadászati-vadgazdálkodási tevékenységet végez. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárás során megállapított tényállás szerint a 04-956650-104 kódszámú vadászterület földtulajdonosi közössége (az alapügy I. rendű alperese) 2016. augusztus 12. napján földtulajdonosi gyűlést tartott, ahol – egyebek mellett – meghozta a 2/2016. (VIII. 12.) számú határozatát, amelyben kimondta, hogy a tulajdonosi közösség társult vadászati jogát haszonbérbe adás útján hasznosítja, míg a felperest megillető előhaszonbérleti jog gyakorlásának lehetőségét kizárta. Ezt követően 2016. november 28. napján haszonbérleti szerződést kötött a Hidashát-Bélmegyer Vadásztársasággal (az alapügy II. rendű alperesével). A vadászati hatóság a haszonbérleti szerződést jóváhagyta, és a II. rendű alperest a felperesi vadászterület vadászatra jogosultjaként nyilvántartásba vette.
- [3] Az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai ítélettel lezárt eljárással párhuzamosan folyamatban volt perben a Békési Járásbíróság 4.P.20.321/2016/52. számú ítéletével – egyebek mellett – megállapította, hogy az I. rendű alperesnek a 2/2016. (VIII. 12.) számú határozata érvénytelen. A Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.235/2018/12. számú ítéletével ebben a részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [4] A felperes 2018. június 27. napján kelt és az I. rendű alperes által 2018. július 3. napján átvett levelében nyilatkozatot tett arra, hogy előhaszonbérleti jogával élni kíván, a haszonbérleti szerződést elfogadja. 2018. július 9. napján kérelmet terjesztett elő a vadászati hatóságnál, miszerint a felek között létrejött haszonbérleti szerződés alapján kérte vadászatra jogosultként történő nyilvántartásba vételét.
- [5] A Békés Megyei Kormányhivatal Békéscsabai Járási Hivatala mint elsőfokú vadászati hatóság a 2018. július 27. napján kelt határozatával felhívta a felperest, hogy kezdeményezzen bírósági eljárást az I. rendű alperes mint a vadászterület földtulajdonosi közössége és a felperes közötti, a hatósági nyilvántartásba vételi eljárás iránti kérelem kötelező mellékletét képező – előhaszonbérleti jogon alapuló – haszonbérleti szerződés létrejöttének és érvényességének megállapítása iránt. Ezt követően az elsőfokú vadászati hatóság, a 2018. augusztus 8. napján kelt határozatával, az előtte folyó eljárást, a bírósági eljárás jogerős befejezéséről szóló tájékoztatás járási hivatalhoz történő megérkezéséig, felfüggesztette.
- [6] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek által 2016. november 28. napján megkötött haszonbérleti szerződés vele szemben hatálytalan, és az általa tett elfogadó nyilatkozat alapján a haszonbérleti szerződés közte és az I. rendű alperes között jött létre. Kérte továbbá az elsőfokú vadászati hatóság megkeresését arra vonatkozóan, hogy az érvényesen létrejött haszonbérleti szerződés alapján őt mint vadászatra jogosultat a nyilvántartásba jegyezze be.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a 04-956650-104 számmal nyilvántartásba vett földtulajdonosi közösség I. rendű alperes és a II. rendű alperes között 2016. november 28. napján megkötött haszonbérleti

- szerződés a felperessel szemben hatálytalan, és a haszonbérleti szerződés az I. rendű alperes és a felperes között jött létre. Az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte az elsőfokú vadászati hatóságot a felperes vadászatra jogosultként a nyilvántartásba való bejegyzése végett.
- [8] Az alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva mellőzte az elsőfokú vadászati hatóság megkeresését, egyebekben a per fő tárgyát érintően az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [9] A jogerős ítélet ellen az I. rendű és II. rendű alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, annak a felperesi keresetnek helyt adó részében történő hatályon kívül helyezése és a kereset teljes elutasítása érdekében, a vadászati hatóság megkeresését mellőző ítéleti rendelkezés hatályában fenntartása mellett.
- [10] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítéletével a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [11] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-ára alapítva, kérve a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.876/2019/11. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, mivel önkényesen, a jogszabályokkal ellentétesen megállapította indítványozó követelése elévülését, és így elzárta indítványozót attól, hogy a megelőző eljárásból fakadóan jogszabályon alapuló jogos követelését a bíróság előtt érvényesíthesse; továbbá a jogszabályokkal ellentétesen, önkényes jogalkalmazással állapította meg, hogy az alpereseknek, az indítványozó számára kedvező döntést tartalmazó jogerős ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelme elbírálásra alkalmasnak tekinthető. Az indítványozó érvelése szerint a támadott ítélet olyan bírói jogértelmezés eredményeként született, amely esetében a Kúria figyelmen kívül hagyta, hogy indítványozót kifejezetten a Békési Járási Hivatal mint eljáró hatóság hívta fel a keresetindításra, és indítványozó ebben, a hatóság által megadott határidőben be is nyújtotta – illetőleg a már folyamatban lévő eljárásban a felhívásnak megfelelően módosította – a keresetet. Továbbá a Kúria az elévülés szabályait, *contra legem*, indítványozó bírósághoz forduláshoz való jogát és *de facto* jogorvoslathoz való jogát kiüresítő módon alkalmazta. A Kúria ítélete az alkotmányjogi értelemben is létező várománytól is megfosztotta az indítványozót, amelyben az elévülés szabályait tévesen alkalmazva elzárta az utat az elől, hogy indítványozó a hatóság felhívásának eleget téve a haszonbérleti szerződést megkösse, és a vadászati jog gyakorlására való jogosultságát bejegyeztesse.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [13] 2.1. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a Kúria ítéletével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő az Abtv. 27. §-ra alapított alkotmányjogi panaszát. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés szerinti, a határozott kérelemre vonatkozó formai követelményeknek is.
- [14] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be.
- [15] 2.2. Az Alkotmánybíróság elsőként a jelen ügyben is hangsúlyozni kívánja, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].

- [16] Az Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz {3073/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság tehát alkotmányjogi panasz alapján eljárva is csak az alkotmányossági szempontokat vizsgálja, ám tartózkodik attól, hogy a jogszabályok értelmezésére és azok alkalmazására hivatott bíróságok tevékenységét törvényességi-jogalkalmazási kérdésekben felülbírálja. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozótól eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.” {3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}
- [17] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói törvényértelmezés helyességét vitatja, tehát valójában nem alkotmányossági szempontból kérte az ítélet megsemmisítését, hanem azt kívánja elérni, hogy az ítéletben elfoglalt bírói álláspontot szakjogi felülmérlegeléssel változtassa meg az Alkotmánybíróság {lásd: 3338/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [18] 3. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz sem a XIII. cikk (1) bekezdése, sem a XXVIII. cikk (1) bekezdése, sem pedig a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételek egyikének sem. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.

Budapest, 2021. március 2.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1326/2020.

